

ACHARYA PATHASALA COLLEGE OF COMMERCE

Affiliated to Bengaluru City University

Narasimharaja Colony, Bangalore-560019

Phone:-Office: 080-26611786, Fax :080-26612454

Email-apscommercecollege@gmail.com, website: www.apscommerce.ac.in

NAAC RE-ACCREDITED "B" GRADE

Dr.B Paramesha,M.Com.,M.B.A.,L.L.B.,Ph.D

Principal

List of the faculties who have published and edited research papers in National / International conferences proceedings during the year 2017-2018 to 2021-2022.

Details are enclosed with this letter

Principal
A.P.S. College of Commerce
N.R. Colony, Bangalore-560 019

Acharya Pathasala College of Commerce

Books and Chapters in edited volumes/books and papers published in National/International Conference proceedings by teachers during the year 2017-18

Sl. No.	Name of the teacher	Title of the book/chapters published	Title of the paper	Title of the proceedings of the conference	Name of the conference	National / International	Year of publication	ISBN number of the proceeding	Affiliating Institute at the time of publication	Name of the publisher
1	Shilpa V		Business Ethics and Corporate Social Responsibility	Contemporary and Innovative Business Practices for a collaborative India	One - day National Conference	National	2018	2231-3362		
2	Lohith R		Business Ethics and Corporate Social Responsibility	Contemporary and Innovative Business Practices for a collaborative India	One - day National Conference	National	2018	2231-3362		
3	Dr. Sudha B S	International Journal of Scientific Research and Review	Connecting with the bridge of Knowledge - A step towards empowering Women through ICT Initiatives		One - day International Conference	International	2018	2279-543X	Asian Institute of Technology	Primax Foundation
4	Dr. Venkateshaiah K M	Saanegallu	Ippanthondaney Shatamaanadalli Janapada Kalegala Hosa Aayamagalu				2018	978-81-934171-2-6		Shree Annadaaneshwari Prakaashana

Principal
A.P.S. College of Commerce
N.R. Colony, Bangalore-560 019

NAAC

NATIONAL ASSESSMENT AND
ACCREDITATION COUNCIL

T. John College

NAAC Accredited with 'A' Grade

No. 88/1, Gottigere, Bannerghatta Road, Bangalore -560 083, Karnataka, India.

One-Day National Conference

on

"Contemporary and Innovative Business Practices for a Collaborative India"

Certificate

This is to certify that Dr/Mr/Mrs. LOMITH R.

of APS COLLEGE OF COMMERCE

has presented/participated 'BUSINESS ETHICS & CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY'

in the above mentioned National Conference on 26th June 2018 .

Rel
Convenor

Principal
A.P.S. College of Commerce
N.R. Colony, Bangalore-560 019

Executive Director
Executive Director

Principal
Principal

ISSN 2231 - 3362

T. JOHN

GROUP OF INSTITUTIONS

Samyoga

AN ACADEMIC JOURNAL

Special Issue

26th June, 2018

Selected Papers of
One-Day National Conference on
"Contemporary and Innovative Business Practices for a
Collaborative India"

Principal
A.P.S. College of Commerce
N. R. Colony,
Bangalore - 560 019.

Samyoga

An Academic Journal

Special Issue

26th June 2018

**Selected papers of
One-day National Conference on
"Contemporary and Innovative Business Practices
for a Collaborative India"**

**Organised By,
Department of Management Studies,
T. John College,
NAAC Accredited with 'A' Grade
(Affiliated to Bangalore University & Approved by AICTE)
Bannerghatta Road
Bangalore-83**

**Principal
A.P.S. College of Commerce
N. R. Colony,
Bangalore - 560 019.**

12	FUTURISTIC DEVELOPMENT OF SMART CITIES: A SYSTEMATIC REVIEW OF THE LITERATURE--- Prof. RICHA TIWARI, DR. R. SWAMINATHAN	86-100
13	DIGITAL MARKETING AND USE OF SOCIAL MEDIA IN HEALTHCARE IN INDIA--- SAADIA HAMEED, DR.M. MUNIRAJU	101-113
14	A STUDY OF INNOVATIVE PRACTICES INTRODUCED BY HOSPITALITY INDUSTRY IN INDIA TO IMPLEMENT OUTCOME BASED CHANGE MANAGEMENT STRATEGIES--- PROF.SHIVAGURU.N, PROF.YOGITHA.K	114-123
15	APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGY IN SUPPLY CHAIN MANAGEMENT--- PROF. KARTHIK P	124-136
16	EMPLOYEE ENGAGEMENT A DRIVING ENGINE TOWARDS TALENT MANAGEMENT IN CUTTING A COMPETITIVE EDGE IN IT INDUSTRY-- -- PROF. SOWMYA	137-145
17	BANKING SYSTEM IN RURAL AREA- A STUDY ON ROLES, SCHEMES AND POSTAL SERVICES--- VENKATESH. S, V BHEEMESWARA REDDY	146-155
18	A STUDY ON IMPACT OF GOODS AND SERVICES TAX (GST) IN INDIA ON ECONOMY: PROSPECTUS AND CHALLENGES--- Prof. SHILPA. R	156-168
19	STRUCTURAL INNOVATION IN HIGHER EDUCATION: A STUDY WITH REFERENCE TO MANAGEMENT EDUCATION--- PROF.GOPAN	169-178
20	BUSINESS ETHICS & CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY--- PROF. SHILPA V, PROF. LOHITH R	179-182
21	CUSTOMER SATISFACTION TOWARDS HONDA ACTIVA TWO-WHEELER, VANIAMBADE, VELLORE DISTRICT--- DR. G. SHOBA	183-188
22	BRAND PERFORMANCE; ITS ROLE IN INFLUENCING BUYERS OF BRANDED GOLD JEWELLERY IN INDIA--- PROF. UMA SHARMA, DR. ANIL KUMAR	189-193
23	A STUDY ON EMPLOYEE ENGAGEMENT AND DISCRETIONARY EFFORT WITH RESPECT TO HOTEL IN BANGALORE---SHIVANI SAH	194-201

BUSINESS ETHICS & CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Shilpa .V

Asst Prof, Dept of Commerce, A.P.S College of Commerce, Bangalore

Lohith. R

Asst Prof, Dept of Commerce, A.P.S College of Commerce, Bangalore

ABSTRACT

As the Conference theme says that contemporary world rests on knowledge Economy wherein collaboration and Innovation are the ones which drive prosperity in a vibrant country and in Indian Social Setup with a traditional mind set where innovation is indeed the Buzz word. As the upward shift has created opportunities, challenges also the standards. The paper deals with the sub-theme Business Ethics and CSR. Business Ethics being important for each and every employee of all the organisations, and all the business have the responsibility to develop codes of conduct and ethics that every member must abide by and put into action.

Key words: Ethics, Ethical issues, decision making, CSR, Objectives, Values, Standards

INTRODUCTION

It is often observed from failed corporations that management executives while working out their business strategy are guided generally by what they have been directed to do by the board; Ethics are set of systems, principles by which a company is governed; It is on which the company values, objectives, goals stands. Business ethics includes all the moral values, moral standards which deals with matters that one can seriously benefit or injure oneself in the organisation. These are associated with special emotions and a special vocabulary.

It is a moral obligation of each and every employee of the organisation to be ethical in nature. Ethics are about actions and decisions. Corporate Social Responsibility is about how companies manage the business processes to produce an overall positive impact on society.

OBJECTIVES

To understand through ethics how upward shift can meet opportunities, challenges and standards of the economy.

RESEARCH METHODOLOGY

Exhaustive Literature survey regarding the topic and themes has been done. Secondary data inclusive of quantitative and qualitative data as well collected from books, research papers, websites is used for the purpose of study.

FINDINGS

Business ethics and CSR being two equal facts of the organisation. CSR also called Corporate Social Performance. All the Religious texts say the same on Ethics "First of all, do not harm", weather it is Bhagavad-Gita/Bible/Quran. Ethics starts from home, continues in school, work place and other social settings. When applied in Business world, the Ethics will be called as Business Ethics. In this 21st century complex business environment, every company faces ethical issues. Business have the responsibility to develop codes of conduct and ethics that every member must abide by and put into action.

Employees are the fuel that propel the vehicle of every organisation and deserved to be treated with dignity and fairness to avoid voluntary turnover that will result to low production as well as total closure of business activities. The commitment of workers depends on how well they are being treated in the work place.

Business ethics can be seen in each and every portfolio of organization i.e. in HRM, Finance, Marketing, and Information Technology. Ethics which starts from the Recruitment of a person who becomes a resource to the organization goes on till the company liquidates.

In case of HRM the ethics matters a lot from the beginning that is from recruitment, selection, training, performance appraisal, reward system, employee and industrial relationship. That's the ongoing duty of a HR manager to see the concept of ethics is being followed and being implemented or not.

Finance being the life blood of an organization, when that life blood itself is polluted and taken care badly, obviously the company get harmed very badly. In order to avoid the unethical

practices like manipulation of accounts, window dressing, cheating, fraudulent activities, practice of ethics should be strongly recommended for the welfare of the corporate organization.

Marketing one of the major activity where a company exposes itself to the market world through its products/services. Ethically seen the fair competition must be there in order to sustain in the market. But instead if leaking of trade secrets, misleading the customers, duplicity in the product, non-honouring warranty, selling defective products and such other unethical practices are emerging in the company, nowhere the ethical practices will be seen.

Information Technology being one of the most tremendous sector emerging in the 21st century, has become boon along with the bane in the corporate world. Unethical issues like hacking, plagiarism are seen now a days.

CSR is the decision – making and implementation process that guides all the company activities in the protection and promotion of International Human Rights, Labour and Environmental Standards and Compliance with legal requirements within its operations and in its goals.

According to Gandhi, Indian Companies were supposed to be the “Temples of Modern India”. Under his influence businesses established trusts for schools and colleges and also helped in setting up training and scientific institutions.

Key CSR issues: Environmental Management, Co-Efficiency, Responsible Sourcing, Stake Holder Engagement, Labour Standards and Working Conditions, Employee and community relations, social equity, gender balance, human rights, good governance and anti-corruption measures.

CSR has gone through many phases in India. When dated back to Industrialisation period, wealthy merchants shared a part of their wealth with the wider society by way of setting up temples for a religious cause, also helped the society in getting over phases of famine and epidemics by providing food and money and thus securing an integral position in the society. With the industrials families of the 19th century such as Tata, Godrej, Bajaj, Modi, Birla, Singhanian were strongly inclined towards Economic as well as social considerations.

CSR is not a new concept in India. Ever since their inception, corporate like the Tata Group, the Aditya Birla Group and Indian Oil Corporation, to name a few have been involved in serving the community. Through donations and charity events, many other organisations have been doing their part for the society. The basic objective of CSR in these days is to maximize the overall impact on the society and stake holders. CSR policies, practices and programs are being

comprehensively integrated by an increasing number of companies throughout their business operations and processes. A growing number of corporate feel that CSR is not just another form of indirect expense but is important for protecting the good will and reputation defending attacks and increasing business competitiveness.

Companies have specialised CSR teams that formulate policies, strategies and goals for their CSR programs and set aside budgets to fund them. These programs are put into practice by the employees who are crucial to this process. CSR programs ranges from community development to development in education, environment and health care, etc.

CONCLUSION

To conclude, business ethics being related to issues of "what is right and what is wrong" while doing business, the constituents of corporate ethics include adherence to truth, a commitment to justice and public integrity. These ethical values and attitudes are supposed to be imbibed in the managers while taking decisions for the achievement of company's objectives also. What values are to the individuals; they are to the business. The value is a view of life and judgement of what is desirable i.e. very much part of a person's personality and a group morale.

A properly implemented CSR concept can bring along a variety of competitive advantages such as enhanced access to capital and markets, increased sales and profits, operational savings, improved productivity and quality , efficient human resource base, improved brand image and reputation, enhanced customer loyalty, better decision making and risk management processes.

REFERENCES

International Journal of Business Ethics in Developing Economies, Volume Issue 2 December 2017, www.manuscript.publishingindia.com

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov> > articles Shodhganga – Inlibnet

S.P.Prabhakaran, Business Ethics and Corporate Governance(Excel Books,2015)

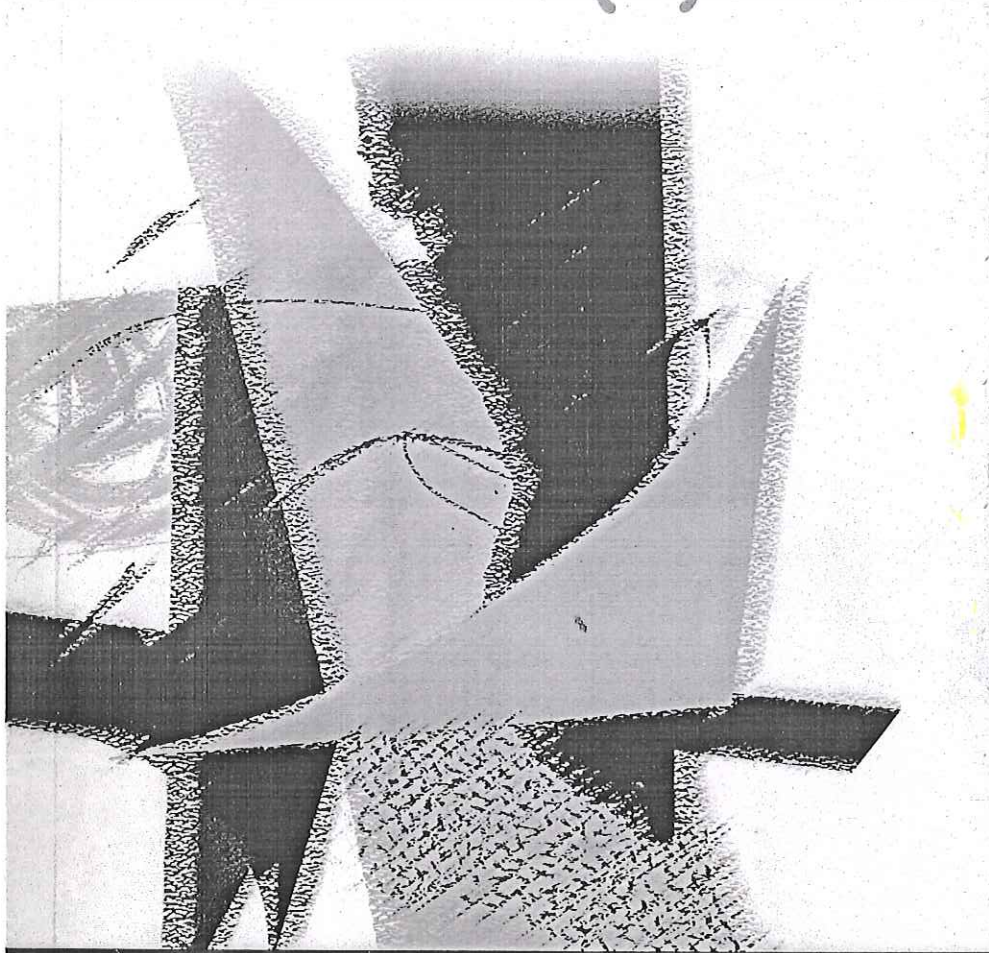
A.C.Fernando, Business Ethics and Corporate Governance(Pearson India Education Services Private limited, 2016)

<https://www.investopedia.com> <https://businesscasestudies.co.uk>

www.academia.edu

ಸಾಣೆಗಲ್ವು

ವಿಮರ್ಶಾ
ಸಂಕಲನ

ಸಂಪಾದಕರು
ಎಚ್.ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ
ಎಚ್.ಆಶಾ

ಸಾಣೆಗಲ್ವು

ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನ

ಸಂಪಾದಕರು
ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ
ಎಚ್. ಆಶಾ

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಶ್ರೀ ಅನ್ನದಾನೇಶ್ವರಿ ಪ್ರಕಾಶನ
#133, ಭಾರತೀಪುರ, ಸೋಂಪುರ ಹೋಬಳಿ, ಬಿಲ್ಲಿನಕೋಟೆ ಅಂಚೆ,
ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ-562111.

ಪಾಂಶುಪಾಲರು
ಮುಖ್ಯ ಪಾಠಶಿಲ್ಪಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜು

1. 'ಕಲ್ಪಿ' ಕವಿತೆಯ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನತೆ / 01
- ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ
2. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ ಭೂಮಿತ್ವ / 07
- ಶರಣಪ್ಪ
3. ಕುವೆಂಪುರವರ 'ಶೂದ್ರ ತಪಸ್ವಿ' ಹಾಗೂ 'ಬೆರಳು ಗೆ ಕೊರಳು'
ನಾಟಕಗಳ ಸಮಕಾಲೀನತೆ / 20 - ಸುಗುಣ ಡಿ.ವಿ
4. ಶಿವರಾಮಕಾರಂತರ ಚೋಮನ ದುಡಿ ಮತ್ತು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ / 29
- ಮಮತ ಎಂ.ಎನ್
5. ಕನ್ನಡದ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ತಂತ್ರ : ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ / 33
- ಎಚ್. ಆಶಾ
6. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ / 41
- ಮಂಜುಳ. ವಿ
7. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಚಿಂತನೆಗಳು / 57
- ಸುಗುಣ ಡಿ.ವಿ.
8. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳ ಹೊಸ
ಆಯಾಮಗಳು / 68 - ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಕೆ.ಎಂ
9. ಚಳವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಗಳು : ಸಂಬಂಧಗಳ ಸ್ವರೂಪ / 74
- ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ
10. ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನದ ಹುಟ್ಟುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯ / 82
- ಕುಮಾರ್ ಇಂದ್ರಚಿಟ್ಟ
11. ನೇಮಿಚಂದ್ರರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸಾಹತೋತ್ತರದ ಒಲವುಗಳು / 89
- ಹೇಮಲತ ಬಿ.ಎಸ್.
12. ಮೀಸಲಾತಿ ವರ್ಗೀಕರಣ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ದಲಿತ ಐಕ್ಯತೆ ಸಾಧ್ಯ / 97
- ಗುರುಪ್ರಸಾದ್ ಕಂಟಲಗರೆ
13. ತಿಗಳರು ಹಾಗೂ ಕರಗ ಆಚರಣೆ : ಒಂದು ನೋಟ / 104
- ವೆಂಕಟೇಶ್.ಕೆ
14. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಜನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಯಕ್ಷಗಾನ :
ಒಂದು ಅವಲೋಕನ / 116 - ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಕೆ.ಎಂ

15. ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಗಾದೆಯ ತತ್ವಗಳು / 124
- ಮಂಜು. ಹೆಚ್.ಎಸ್
16. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳಲ್ಲಿ "ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ"ಯ ಪಲ್ಲಟದ
ರೂಪಗಳು / 129 - ಮಹದೇವಯ್ಯ.ಹೆಚ್
17. ಲಂಕೇಶ್ ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ವಿ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತಾತ್ವಿಕತೆ / 135
- ರಾಮಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.ಹೆಚ್.ಕೆ
18. ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಗೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯೇ ಮಾರಕವೇ? / 148
- ಡಾ. ಮಖ್ತರ್ ಖಾಜ
19. 'ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ' / 153
- ದೇವರಾಜು.ಎಂ
20. ಹರಿಗೋಲು ಹಾಯುವ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಆತಂಕದ ಛಾಯೆ / 174
- ಡಾ. ಉಮಾಶಂಕರ್ ಹೆಚ್.ಡಿ.
21. ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಪಿತಾಮಹ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು / 185
- ಪುಟ್ಟರಾಜು ವಿ.
22. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್ ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಪರ ಆಶಯಗಳು / 190
- ದೀಪಿಕಾ ಬಿ.
23. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಬಸವ ಚಿಂತನೆ / 200
- ಪುಟ್ಟರಾಜು.ವಿ.
24. ಮನುಬಳಿಗಾರವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಗಳು / 205
- ಗೋಪಿ. ಎಸ್.ಎಂ.
25. ತೊಟ್ಟಿಲು ಕಾದಂಬರಿಯ - ಒಂದು ನೋಟ / 213
- ಕರಿಯಣ್ಣ.ಈ
26. ಕನ್ನಡದ ಆಯ್ದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಗಳು : ಒಂದು
ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ (1991 ರಿಂದ 2000 ವರೆಗಿನ ಆಯ್ದ ಕಥೆಗಳ ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ) / 222
- ಎಚ್. ಆಶಾ
27. ಕುವೆಂಪು ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ' / 230
- ಚೇತನ್ ಕುಮಾರ್ .ಎಚ್.ಎನ್
28. ಅರುವು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭ : ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಅವಲೋಕನ / 238
- ಮಂಜುಳ ವಿ.
29. ಡಾ. ಎಲ್. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಚಿಂತನೆಗಳು / 250
- ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ

ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲೆಯು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಹಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಾಣುವಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾನವನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವನ ಹಾವ-ಭಾವಗಳಿಂದ ಅಭಿನಯ ತರಂಗಗಳಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಏಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಗುಣಗಳೇ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವರವರ ಬದುಕಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರೂ ಆ ಕಲೆಗಳ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿದರು ಕಲೆಯಿಂದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಅದು ಅವರ ಕಲಾದೃಷ್ಟಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅವು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಒಂದೊಂದು ಕಲೆಗೂ ಭಿನ್ನವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಲೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಿ, ಮಲೆನಾಡಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಿ, ಮತ್ತು ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆಯೊಳಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ತೆರನಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲೆಗಳು ಹರಪು ಮೆಹಂಜೋದಾರೋ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಶತಶತಮಾನಗಳ ಹಾದಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮೂಲ ಮಾನವನ ಆರಾಧನೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯು ಬಂದಿದೆ. ಜಾತಿ ಎಂಬ ಕೊಂಬೆಗಳೊಡನೆ ಆ ಕಲೆಗಳು ಆಯಾಯ ಪಂಗಡಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಲಾತೀತವಾದ ನಂತರ ಕಲೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಪರಂಪರೆಗೆ ಹರಿದು, ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿವೆ. ಹಲವು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯಗಳು ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದನ್ನು ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಇಂದು ಈ ಕಲೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದರೂ, ಮೂಲ ಪ್ರದರ್ಶಕರು ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಜಾಗತೀಕರಣ, ಸಾಮಾಜಿಕೀಕರಣ, ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ, ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೆಲ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಲಾವಿದರು ದೂರಸರಿದು ಹವ್ಯಾಸಿ, ವೃತ್ತಿಕಲಾವಿದರ ಕೈಸೇರಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಕಲೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಜಾಗತೀಕ ವಲಯದ ಆಡಂಬರದ ಕಲೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಕಲೆಗಳ ಕಲಾವಿದರೆ ವೈಭವೀಕರಣದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಾ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಜಾಗತೀಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಅವುಗಳೆಂದರೆ -

1. ವೃತ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲಾವಿದರು
2. ಹವ್ಯಾಸಿ ಕಲಾವಿದರು
3. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಲಾವಿದರು
4. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಲಾವಿದರು
5. ಮನರಂಜನೆ ಕಲಾವಿದರು
6. ಸಿನಿಮಾ ಕಲಾವಿದರು
7. ರಂಗಕಲಾವಿದರು

ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನಕಲೆಗಳು ಶತಮಾನಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಸತ್ಯ. ಆದರೂ ಕಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಗರಗಳಲ್ಲೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಲ್ಲಾ, ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು ಮೂಲ ಕಲಾವಿದರಿಂದ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಕಲಾವಿದರು ಗ್ರಾಮೀಣದಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಈ ಕಲಾವಿದರು ಅಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರು, ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ,

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಜನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಯಕ್ಷಗಾನ : ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

- ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಕೆ.ಎಂ

ತುಮಕೂರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವನ ನೆಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಕುರುಹುವಿಗೆ ತಿಪಟೂರಿನ ಬಾಣಸಂದ್ರ ಮತ್ತು ಕಿಬ್ಬಿನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ಪೂರ್ವ ಶಿಲಾಯುಗ ಕಾಲದ ಎರಡು ನೆಲೆಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬ ನೆಲೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಜನ ವಾಸಿಸುವ, ಈ ಜನಪದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಲೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಹತ್ತಾರು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಉದ್ಯೋಗ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಇಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಇದು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ಜನರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನಸಮೂಹದ ಕಲೆಯ ಶೈಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ, ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲೆಯು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಿಸರದ, ಕುಟುಂಬದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲೆಯನ್ನು ಆಗಾಗ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಧುನಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಪ್ರಾಚೀನ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ

ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಜನಪದ ಕಲೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇಂದಿನ ಜನರ ಕಲೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅದು ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊಸ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಿತಿಗೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂದರೆ, ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಡಿತವರ್ಗ, ಬರುಬರುತ್ತ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಹಾದಿ ತುಳಿದದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರು ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲಿನ ಜಾನಪದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದಂತೆ, ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತನ್ನ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಸವಾಗಿದ್ದ ಜಾನಪದ ಸಿರಿಸಂಪದದ ಬಗೆಗೆ ಆದರಾಭಿಮಾನವನ್ನು ತೋರತೊಡಗಿದರು. ಈ ಗೌರವ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಂಡು ಬಂದಿತ್ತು, ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ, ಸಂಗ್ರಹ, ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. 1920 ರ ವೇಳೆಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದದ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕುತೂಹಲ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಆರಂಭಿಕ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸಕ್ತರು ಗ್ರಾಮ ಜೀವನದ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಹಾಡು, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಮುಂದಾದರು. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೆಂದರೆ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಮಾಸ್ತಿ, ಮೊದಲಾದವರು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದತ್ತ ಒಲವು ತೋರಿಸಿದರು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟದಲ್ಲಿ ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರು, ಗರತಿಹಾಡು, ಸಂಗೀತ, ಹಳ್ಳಿಹಾಡು ಮೊದಲಾದ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹವು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾನಪದ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾದದ್ದು 1950ರಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತಾದರೂ ಕೆಲಸ ಬಿರುಸಾದದ್ದು

ಭಾಷೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಇರುವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇತರ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮೊದಲೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ ಮತ್ತು ಪಡುವಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟಗಳು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟವು ಶತಮಾನಗಳ ಆದಿಯದಲ್ಲ. ಇದು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಆದಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನಪದ ಕಲೆ. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತನೇ ಪ್ರಥಮ ಪಾತ್ರಧಾರಿ, ಎರಡನೆಯ ವೇಷಧಾರಿಯೇ ಕಥಾನಾಯಕ, ಭಾಗವತ ಸೂತ್ರಧಾರಿ ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಆರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಪಡುವಲಪಾಯ ಪ್ರಭೇದದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸ್ಥಳವಿರಬೇಕು, 15 ಅಡಿ ಚೌಕಾಕಾರದ ನಾಲ್ಕು ಬದಿರು ಕಂಬಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವರು. ಹೀಗೆ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಗಣಪತಿ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವಂತಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲವಕುಶ, ದುಶ್ಯಾಸನ ಕಾಳಗ, ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಆದಿಶಕ್ತಿ, ದಶಕಂಠ, ರಾಮಾಯಣ, ಕರಿಬಂಟನ ಕಾಳಗ, ಭಕ್ತ ಸುಧನ್ವ, ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗ, ತ್ರಿಪುರ ಸಂಹಾರ, ಐರಾವತ, ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಕಾಳಗ, ಅಭಿಮನ್ಯು ಕಾಳಗ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನ, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ, ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗ, ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ, ನಳಚರಿತೆ, ರಾಮಾಂಜನೇಯ ಯುದ್ಧ, ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣರ ನಿಯಮ ಬದ್ಧ ಕಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾದ ಹಾಡು, ಕುಣಿತ, ಅಣಕ, ಹಾಸ್ಯ, ಅಲಲ್ಲಿ ಉಪಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಕಥೆಯನ್ನಾಗಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಕಥೆಯನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಕಲೆಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಇತಿಹಾಸವುಳ್ಳ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇದೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತನ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಹಿಮ್ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಸಮೂಹಿಕ ಮೇಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡುತನವು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ, ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ, ಕತ್ತರಿ ಕುಣಿತ ಹಾರುವುದು, ನೆಗೆಯುವುದು, ಅಭಿನಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪುರುಷರೇ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಸೊಗಾಸಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಅಭಿನಯಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪುರುಷನಿಗಿಂತ ಒಂದು ಕೈ ಮೇಲು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರ ಒಂದು ರೋಚಕ, ಹಾಸ್ಯಸ್ವದವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ನೀಡುವ ಪಾತ್ರವೆಂದರೆ ಕ್ಷಾಡಂಗಿ, ಹನುಮನಾಯಕ ಎಂತಲೂ ಈತನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಪಾತ್ರದ ವಂಶಾವಳಿಯು ಪರಿಚಯವಾಗುವುದು ಹನುಮನಾಯಕನ ಪಾತ್ರದ ಮೂಲಕವೇ. ಪುರಾಣ ಪಾತ್ರಗಳ ವಂಶಾವಳಿ, ಅವರ ಕೀರ್ತಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡುವ ವೈಖರಿ ಹನುಮನಾಯಕನ ಪಾತ್ರದ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಹನುಮನಾಯಕನ ಪಾತ್ರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಅಸಭ್ಯತೆಯ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕ ಪಾತ್ರಗಳು ತಮಟೆಯ ರಣ ವಾದ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಉರಿವ ಪಂಜಿನೊಡನೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಟಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕಲೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕರೆತರುವ ಕೆಲಸ, ಇಂತಹ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಕಥೆಗಾರನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ಕಲೆ. ಗ್ರಾಮೀಣರ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ. ಮಳೆ-ಬೆಳೆ, ಮದುವೆ-ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದವರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಲೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು